

OBSAH

Předmluva	i
I Teorie pravděpodobnosti	1
1 POČET PRAVDĚPODOBNOTI	3
1.1 Náhodný pokus, náhodný jev	4
1.2 Jevová algebra	5
1.2.1 Skupiny jevů	9
1.3 Definice pravděpodobnosti jevu	11
1.3.1 Axiomatická definice pravděpodobnosti	11
1.3.2 Klasická definice pravděpodobnosti	12
1.3.3 Geometrická definice pravděpodobnosti	13
1.3.4 Statistická definice pravděpodobnosti	14
1.4 Podmíněná pravděpodobnost a nezávislost jevů	15
1.5 Pravděpodobnost operací s jevy	18
1.5.1 Pravděpodobnost součinu jevů	18
1.5.2 Pravděpodobnost součtu jevů	19
1.6 Úplná pravděpodobnost a Bayesův vzorec	20
1.7 Bernoulliho posloupnost nezávislých pokusů	24
2 NÁHODNÁ VELIČINA	29
2.1 Pojem náhodné veličiny	29
2.2 Diskrétní náhodná veličina	33
2.2.1 Pravděpodobnostní funkce	33
2.2.2 Charakteristiky diskrétního rozdělení pravděpodobnosti	38
2.3 Přehled základních diskrétních rozdělení	44
2.3.1 Rovnoměrné rozdělení $R(n)$	44
2.3.2 Binomické rozdělení $Bi(n, p)$	45
2.3.3 Alternativní rozdělení $A(p)$	46
2.3.4 Poissonovo rozdělení $Po(\lambda)$	46

2.3.5	Hypergeometrické rozdělení $H(n, M, N)$	48
2.3.6	Geometrické rozdělení $G(p)$	51
2.4	Spojité náhodná veličina	53
2.4.1	Funkce hustoty	53
2.4.2	Charakteristiky spojitého rozložení pravděpodobnosti	57
2.5	Přehled základních spojitých rozdělení	60
2.5.1	Rovnoměrné rozdělení $R(a, b)$	60
2.5.2	Exponenciální rozdělení $Ex(\lambda)$	62
2.5.3	Normální rozdělení $N(\mu, \sigma^2)$	64
2.5.4	Normované (základní, standardní) normální rozdělení $N(0, 1)$	66
2.6	Speciální rozdělení spojitě náhodné veličiny	72
2.6.1	Pearsonovo rozdělení $\chi^2(n)$	73
2.6.2	Studentovo rozdělení $t(n)$	73
2.6.3	Fisherovo-Snedecorovo rozdělení $F(m, n)$	74
2.7	Standardizovaná náhodná veličina	75
2.8	Limitní věty	76
2.8.1	Čebyševova nerovnost	76
2.8.2	Bernoulliho zákon velkých čísel	77
2.8.3	Centrální limitní věta (Lindenbergova-Lévyho)	78
II Deskriptivní statistika		79
3	ÚVOD	81
3.1	O statistice obecně	81
3.1.1	Základní statistické pojmy	82
3.2	Etapy statistické práce	85
3.3	Elementární zpracování statistických údajů	86
3.3.1	Rozdělení četností kategoriálních proměnných	86
3.3.2	Třídní (intervalové) rozdělení četností spojitých proměnných	89
3.3.3	Statistické grafy	91
4	EMPIRICKÉ CHARAKTERISTIKY STATISTICKÝCH SOUBORŮ	99
4.1	Charakteristiky (míry) polohy (úrovně)	99
4.1.1	Aritmetický průměr	100
4.1.2	Geometrický průměr	103
4.1.3	Harmonický průměr	104
4.1.4	Kvadratický průměr	105
4.1.5	Modus	105
4.1.6	Medián	107
4.1.7	Kvantily	109
4.2	Charakteristiky (míry) variability	111
4.2.1	Variační rozpětí	112

4.2.2	Kvartilové rozpětí	113
4.2.3	Průměrná absolutní odchylka	113
4.2.4	Rozptyl a směrodatná odchylka	114
4.2.5	Variační koeficient	117
4.3	Charakteristiky (míry) šikmosti	119
4.3.1	Koeficient šikmosti (asymetrie)	119
4.3.2	Pearsonův koeficient šikmosti	120
4.4	Charakteristiky (míry) špičatosti	122
4.4.1	Koeficient koncentrace	122
4.4.2	Koeficient špičatosti (excesu)	123
4.4.3	Poznámka k počítačovému zpracování souboru	125
4.5	z-skóre	127
4.6	Pětičíselná charakteristika souboru	128
4.6.1	Odehlé hodnoty	128
4.6.2	Krabicový graf	128
5	MĚŘENÍ ZÁVISLOSTI	131
5.1	Typy závislosti	131
5.2	Dvojměrný statistický soubor	132
5.2.1	Základní pojmy	133
5.2.2	Grafické znázornění	134
5.2.3	Kovariance	136
5.3	Lineární závislost	136
5.3.1	(Pearsonův) korelační koeficient	137
5.3.2	Regresní přímka	140
5.3.3	Praktické využití lineární regrese	144
III	Úvod do statistického usuzování	147
6	ODHADOVÁNÍ VE STATISTICE	149
6.1	Základní soubor, náhodný výběr	149
6.2	Výběrové charakteristiky (statistiky)	151
6.3	Rozdělení výběrových charakteristik	152
6.4	Odhady populačních charakteristik (parametrů základního souboru)	154
6.4.1	Bodové odhady	154
6.4.2	Intervalové odhady (intervaly spolehlivosti)	156
7	PRINCIP TESTOVÁNÍ HYPOTÉZ	163
7.1	Základní pojmy	163
7.1.1	Testové chyby	166
7.1.2	Kroky při testování hypotézy	168

